

Europos
Komisija

Biologinė įvairovė. ES rinkai – produktai, dėl kurių nenaikinami miškai

© GETTY IMAGES

„Kovoje su klimato ir biologinės įvairovės krizėmis medžiai ir miškai yra tikrieji mūsų sąjungininkai. Medžiai valo orą, vėsina miestus ir sugeria CO₂. Mes turime tapti jų sąjungininkais. Įsiklausę į piliečių raginimus kuo labiau sumažinti Europos poveikį miškų naikinimui ir skatinti tvarų vartojimą, pasiūlėme Reglamentą dėl miškų naikinimo.“

Už Europos žaliąjį kursą atsakingas vykdomasis pirmininko pavaduotojas Fransas **Timmermansas**

„Saugoti biologinę įvairovę ir kovoti su klimato kaita turime ne tik ES, bet ir visame pasaulyje, o mūsų vartojimas neturėtų prisidėti prie pasaulio miškų naikinimo, dėl kurio nyksta biologinė įvairovė ir išmetamos šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Todėl pristatome radikaliausią kada nors pasaulyje priimtą teisėkūros priemonę, kuria siekiama spręsti miškų naikinimo ir alinimo problemą bei įveikti dvigubą visuotinio atšilimo ir biologinės įvairovės nykimo krizę.“

Už aplinką, vandenynus ir žuvininkystę atsakingas Komisijos narys Virginijus **Sinkevičius**

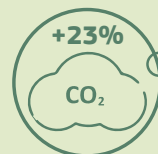
2021 m. lapkričio 18 d.
#EUGreenDeal

Europos Sąjungoje vartodami jautieną, alyvpalmių aliejų, sojų pupeles, kavą ir kakavą, taip pat naudodami medieną prisidedame prie miškų naikinimo ir alinimo visame pasaulyje. Europos Sąjunga siekia tai pakeisti – prekėms ir produktams, dėl kurių naikinami miškai, bus užkirstas kelias į ES rinką.

Europos Sąjungos piliečiai ES kovos su miškų naikinimu ir alinimu veiksmus labai palaikė – per viešas konsultacijas dėl jų gauta **1,2 mln. atsakymų**.

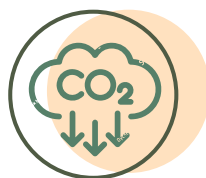

Pažymėtina, kad miškų naikinimas ir alinimas yra svarbūs visuotinio atšilimo ir biologinės įvairovės nykimo veiksniai. **23 proc. šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetama** žemės ir miškų ūkio sektoriuose ir naudojant žemę kitoms reikmėms.

Naujojo Reglamento dėl miškų naikinimo nauda:

ES piliečiams bus **užtikrinta**, kad jų perkami, naudojami ir vartojami į sąrašą įtraukti produktai **neprisideda prie pasaulio miškų naikinimo ir alinimo**.

Bent 32 mln. metrinių tonų per metus bus **sumažintas** su atitinkamų prekių gamyba ir vartojimu ES siejamas **anglies dioksido išmetimas** į atmosferą. Be to, kasmet bus sutaupoma bent 3,2 mlrd. EUR ir padidės miškų indėlis į kovą su klimato kaita.

Bus **kovojama ne tik su neteisėtu**, bet ir su bet koku **miškų naikinimu ir alinimu**, kuriuo siekiama plėsti žemės ūkį ir gaminti atitinkamas prekes.

Produktai, kuriems taikomos kovos su miškų naikinimu taisyklės

Alyvpalmių aliejus

Jautiena

Soja

Kava

Kakava

Mediena

© GETTY IMAGES

Kaip bus taikomas reglamentas?

Bendrovės nacionalinėms valdžios institucijoms turės patvirtinti, kad produktai, kuriuos jos pateikia ES rinkai, atitinka ES taisykles.

Valstybių narių valdžios institucijos skaitmeninėje sistemoje galės matyti atitinkamą informaciją apie prekes ir produktus, pavyzdžiui, jų gamybos šalį ir gamybos vietos geografines koordinatas.

Siekiant daugiau skaidrumo, nuasmeninti šios sistemos duomenys bus prieinami plačiajai visuomenei.

Miškų naikinimo rizika bus nustatoma taikant Komisijos tvarkomą šalių lyginamųjų rodiklių sistemą.

Valstybių narių kompetentingos institucijos:

atliks produktų, kuriems taikomas šis reglamentas, patikrinimus;

praneš Komisijai apie savo vykdymo užtikrinimo veiklą;

reaguos į pagrįstus nuogąstavimus ir sustabdys atitinkamų prekių ir produktų pateikimą arba tiekimą Sąjungos rinkai, jei miškų naikinimo rizika nebus nereikšminga.

Produktus ES rinkai teikiančios bendrovės:

rinks atitinkamą informaciją apie prekes ir produktus, kad įsitikintų, jog jie pagaminti ne tose vietose, kuriose po 2020 m. gruodžio 31 d. buvo išnaikintas arba nualintas miškas;

atliks privalomą išsamų savo tiekimo grandinės patikrinimą ir analizuos bei vertins joje esančią riziką;

imsis tinkamų ir proporcingų rizikos švelninimo priemonių, pavyzdžiui, naudos palydovines stebėsenos priemones, atliks auditą vietoje, stiprins tiekėjų gebėjimus arba tikrins produktų kilmę izotopiniais bandymais.

Šalys gamintojos:

geriau valdys miškus, o įgyvendindamos miškų srities partnerystes sukurs socialinių bei ekonominių galimybių;

parduos savo produktus pagal tas pačias taisykles, kurios taikomos ES rinkoje pagamintiems produktams;

gaus ES paramos ir finansavimo, kad galėtų prisitaikyti prie priemonių.

Europos Sąjungos
leidinių biuras

Print ISBN 978-92-76-43160-2
doi:10.2779/611065
KH-01-21-388-LT-C

PDF ISBN 978-92-76-43132-9
doi:10.2779/352999
KH-01-21-388-LT-N

Europos Sąjungos leidinių biuras, 2021.
© Europos Sąjunga, 2021.

Pakartotinai naudoti leidžiama nurodžius šaltinį.
Visi vaizdai © Shutterstock – visos teisės saugomos.